

กฎเสนาบดี

ว่าด้วย การ ทำสำเนา โศครวั ใน มณฑล กรุง เทพ ฯ

ด้วย ตาม ความ ใน พระราชบัญญัติ สำหรับ ทำ หมายชื่อ คน ใน พระราช
อาณาจัก รศ ๑๒๘ มาตรา ๑ ข้อ ๑ ได้ ทรง พระ กรุณา โปรดเกล้า ฯ
ให้ เสนาบดี กระทรวง นคร บาล จัด ทำ หมายชื่อ สำเนา โศครวั คน ใน มณฑล กรุง เทพ ฯ
ส่วน การ ที่ จะ ทำ อย่างไร ให้ เสนาบดี มี อำนาจ ออก กฎ ข้อ บัง คับ แต่ เมื่อ
กฎ นั้น ได้ ประกาศ ใน ราชกิจจานุเบกษา แล้ว ก็ ให้ ใช้ ได้ เหมือน เป็น ส่วน
ของ พระราช บัญญัติ นั้น บัด นี้ ได้ ทรง พระ กรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้
เสนา บดี กระทรวง นคร บาล ออก กฎ ข้อ บัง คับ ขึ้น ได้ ดัง ข้อ ความ ซึ่ง จะ ได้
กล่าว ต่อ ไป นี้

การ จด ทะเบียน

ทำ สำเนา โศครวั ใน กรุง เทพ ฯ

- ๑ การ ทำ สำเนา โศครวั ใน เขต รกรุง เทพ ฯ ซึ่ง ยัง มิ ได้ ประกาศ
ให้ ใช้ พระราช บัญญัติ ลักษณะ ปก ครอง ท้อง ที่ นั้น จะ แบ่ง ท้อง ที่ ออก
เป็น ตำบล ๆ ดัง แจก อยู่ใน หมายชื่อ หมายเลข ๑ ทาย กฎ ข้อ บัง คับ นี้
- ๒ ใน ตำบล ๑ เสนา บดี กระทรวง นคร บาล จะ ตั้ง เจ้า พนักงาน
สำรวจ ทำ สำเนา โศครวั ได้ คน หนึ่ง หรือ หลาย คน ก็ได้ แล้ว แต่ จะ เห็น
สมควร
- ๓ กับ เสนา บดี กระทรวง นคร บาล จะ ตั้ง เจ้า พนักงาน สำรวจ พิเศษ
อีก คน หนึ่ง สำหรับ ทำ การ สำเนา โศครวั ใน สถานที่ ต่าง ๆ ดัง จะ ได้ กล่าว

เล่ม ๒๖ หน้า ๗๙๖ ราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๑๒๘

ในข้อ ๖ แล ข้อ ๘ ต่อไป

๔ การสำรวจจดทะเบียนสำมะโนครัวนั้น จะได้ตั้งมือสำรวจ ภายในเดือนกันยายน รัตนโกสินทร์ศก ๑๒๘

๕ ในวันที่ ๑ หรือก่อนวันที่ ๑ เดือนสิงหาคม รัตนโกสินทร์ศก ๑๒๘ เจ้าพนักงานสำรวจจะได้ ออกประกาศล่วงหน้า ปัด ตามที่ประชุมชนในท้องที่ ของคนให้ทราบว่าจะได้ตั้งมือทำสำมะโนครัว ในเดือนกันยายน ๑๒๘ จะอธิบายแลชี้แจงวิธีที่จะทำนั้นด้วย

๖ ในระหว่างเดือนสิงหาคม ๑๒๘ เจ้าพนักงานสำรวจจะได้ทำ บัญชีสถานที่ อาศัยรายต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่ในท้องที่ ของคน ดัง มีกำหนด ต่อไปนี้

- ๑ วัด พระบรมวงศานุวงศ์
- ๒ บ้าน ข้าราชการผู้ใหญ่
- ๓ บ้าน ชาวต่าง ประเทศ
- ๔ โรง เครื่องจักร เครื่อง กัดต่าง ๆ
- ๕ ที่ ทำการ ค้าขายใหญ่
- ๖ สถานที่ ต่าง ๆ
- ๗ วัดต่าง ๆ

บัญชีเหล่านี้ เจ้าพนักงานสำรวจ จะต้อง ส่ง เจ้าพนักงานสำรวจ พิเศษใน วันที่ ๓๑ หรือก่อนวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๑๒๘

๗ ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๑๒๘ เป็นต้นไป เจ้าพนักงานสำรวจ จะต้องไปตามบ้าน เรือนในท้องที่ ของคนทุกแห่ง เว้นแต่สถานที่

ต่าง ๆ ซึ่งได้กล่าวไว้ ในข้อ ๖ แต่เมื่อได้ ได้ถาม ข้อความตาม สัมควร
แล้ว ต้อง ทำ บัญชี ตาม แบบ ๒ แสดงจำนวน ผู้คน ใน บ้าน กับ ทั้ง
อายุ เป็น หญิง หรือ ชาย แต่ ข้อ ความ อย่าง อื่น ๆ ตาม ข้อ การ
นั้น ด้วย

คำว่า บ้าน นั้น รวมทั้ง บ้าน เรือน ต่าง ๆ เช่น เต็นท์ เรือ แพ
หรือ สถานที่ อย่าง อื่น ซึ่ง มี ผู้คน อาศัย อยู่ เป็น ต้น

๘ ตั้งแต่วันที่ ก่อตั้ง มา แล้ว นี้ เป็น ต้น ไป เจ้าพนักงาน ตำรวจ พิเศษ
จะ ต้อง ทำ บัญชี ตาม แบบ ๒ หรือ แบบ ๓ สำหรับ สถานที่ ที่ ทุก ๆ แห่ง
ตาม ความ ใน ข้อ ๖ ที่ พนักงาน ตำรวจ ชรบตา ได้ ยื่น ไว้

เพื่อที่จะให้เป็น การ สดวก เจ้าพนักงาน ตำรวจ พิเศษ จะ ขอ ครอง ไป
ยัง ผู้เป็น โหญ อยู่ ใน วงศ์ หรือ ใน บ้าน เหล่า นี้ ให้ จัด ข้อ ความ ลง ใน แบบ
บัญชี หรือ จะ ขอ ไป ยัง ผู้แทน รัฐบาล ต่าง ประเทศ หรือ สถานทูต ต่าง ประเทศ
ที่ ปก ครอง ชาว ต่าง ประเทศ นั้น ๆ อยู่ ก็ ได้ แต่ จะ เห็น สัมควร

๙ บ้าน เรือน หนึ่ง ต้อง ทำ บัญชี ฉบับ หนึ่ง

ครัว หนึ่ง ใน บัญชี นี้ ต้อง แสดง นาม อายุ เป็น หญิง หรือ ชาย แต่ ข้อ
ความ อย่าง อื่น ของ ผู้เป็น หัว หน้า ใน ครอบ ครัว แต่ ของ ผู้อื่น ที่อยู่ ด้วย กัน
รวมทั้ง บุตร ภรรยา ญาติ คนใช้ แต่ คน อาศัย ด้วย

ถ้า มี ผู้ คน อยู่ ด้วย กัน หลาย คน รวม กัน ใน เรือน เดียว แต่ ไม่ เกี่ยว เป็น
ญาติ กัน ก็ ให้ จัด ทะเบียน สำนโน ครัว เอา ผู้เป็น หัว หน้า ใน จำพวก นั้น
เป็น เจ้า ของ บ้าน แต่ ผู้อื่น เป็น คน อยู่ ใน บ้าน

ผู้ จัด การ โรง เครื่องจักร เครื่อง กลต่าง ๆ ที่ ทำ การ ค้าขาย ต้อง
ถือ ว่า เป็น หัว หน้า ใน ที่ นั้น ๆ

เล่ม ๒๖ หน้า ๗๙๘ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๑๒๘

ถ้าเป็นวัด ให้ถือ เจ้าอาวาสเป็นหัวหน้าในวัดนั้น แต่ผู้ที่เป็นหัวหน้ากุฎให้ถือว่าเป็นหัวหน้าเฉพาะกุฎนั้น

๑๐ ในบาญชีสำโนครวั สำหรับเรือนหลังหนึ่ง ให้จัดแต่เฉพาะผู้ที่อยู่ในเรือนนั้น

คำว่าผู้ อยู่ในเรือนนั้น หมายความว่า ผู้ที่เคยหลับนอนอยู่เรือนเวลากลางคืน เป็นธรรมดา

คนที่อยู่ในเรือนแห่งหนึ่ง แต่ไปทำการในที่อื่น ต้องจัดบาญชีสำโนครวั ในเรือนที่ตนอยู่ ไม่ให้จัดบาญชีในที่ ๆ ทำการตามสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งมีผู้มาเฉพาะ ทำการ เช่น ศาลาว่าการ โรงไฟฟ้า โรงเครื่องจักร เครื่องกลต่าง ๆ ที่ทำการค้าขาย เป็นต้น ให้จัดบาญชีสำโนครวั แต่เฉพาะผู้ที่ได้หลับนอนในที่เหล่านั้น กล่าวคือผู้เป็นหัวหน้าในที่นั้น ถับครอบครัวแต่ละคนใช้ หรือผู้รักษาสถานที่แต่ละคนยาม กุฎี คนงาน ซึ่งได้กินอยู่หลับนอนในที่นั้น ๆ ส่วนผู้ที่มาทำการ เช่น เล่มียน คนงาน หรือกุฎี ที่มาทำการชั่วคราวหนึ่งแล้ว กลับไปนั้น ให้จัดบาญชีสำโนครวั ในเรือนที่คนเหล่านั้น หลับนอน

การทำสำโนครวั นอกเขต กรุงเทพ ฯ

๑๑ ในหัวเมือง มณฑล กรุงเทพ ฯ ซึ่งได้ ประกาศใช้พระราชบัญญัติลักษณะ ปกครอง ที่ตั้งที่ แล้วนั้น การทำสำโนครวั ให้เจ้าพนักงานประจำท้องที่เป็นผู้ทำ ตามความใน มาตรา ๕, ๗, ๙, แต่ ๑๐

อำเภอ กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน เป็นเจ้าพนักงานสำรวจ ตาม ข้อความในกฎเสนาบดีนี้

๑๒ บาญชีสำรวจให้ ทำตามแบบ ๒ แบบ ๓ ท้ายกฎข้อ บังคับนี้
กฎให้ ใ้ ณ วันที่ ๑๗ กรกฎาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๘

เลขที่	ชื่อตำบล	หมายเหตุ
๑	ด้าม เเด็น	
๒	ดงม ตูตติ	
๓	บาง ชน พรหม	
๔	คอ เสื่อ	
๕	นาง เถิง	
๖	ชนะ สงคราม	
๗	วัง น้ำ	
๘	ท่า เคียน	
๙	ดำราญ ราชบุรี	
๑๐	พาหุรัต	
๑๑	ด้าม ยอด	
๑๒	บ่อม ปราบศัตรู พาย	
๑๓	ด้าม แยก	
๑๔	จักรวรรดิ	
๑๕	ด้ามพื้นวงษ์	

เลขที่	ชื่อตำบล	หมายเหตุ
๑๖	บางรัก	
๑๗	ตำพร	
๑๘	บ้าน ทวาย	
๑๙	อมรินทร์	
๒๐	วัด หงษ์	
๒๑	บุบผา ราม	
๒๒	ราชคฤห์	
๒๓	บุคโด	
๒๔	บาง ชุน เทียน	

ชื่อผู้	ชื่อชาย	ชื่อหญิง		อายุ	เบาะโรกัน	ตั้งกัหรืออยู่	ชาติ	ศาสนา	วิชาทัน	หมายเหตุ
ชื่อ	ชื่อหน้า	ชื่อหลัง	ชื่อหน้า	ชื่อหลัง	ในครัวเรือน	ในบังคับ				

ถูกต้องแล้ว

ดงนาม
 พนักงาน ตำรวจ
 ดงนาม
 เจาบ้าน

หมายเหตุ

ถ้าเจ้าของภานเขียนชื่อไม่เป็นที่ให้พมพดตามมือได้เป็นจำคณคต่อหน้าพยาน ๒ คน
 แต่ให้พยานดงตามมือได้เป็นจำคณคด้วย

บัญชีแบบ ๓

นามตำบล.....วันสำรวจ
 นามวัด.....นิกาย
 ชนิดวัด.....
 หลักศาลเรือน.....ชื่ออภิวร.....
 รวมนิกษ.....สามเณร.....คฤหี.....รวม.....

หมวดที่	ชื่อ	อายุ	เป็นอะไรในหมวด	หมายเหตุ

หมวดที่	ชื่อ	อายุ	เบบอะไรในหมวด	หมายเหตุ

ถูกต้องแล้ว

ลงนาม

ผู้สำรวจ

ลงนาม

อธิการบดี

Family No.	Name (Male)		Name (Female)		Age	What relation to each other	Place of occupation and Subject	Race	Religion	Occupation	Remarks
	Chris	Sur	Chris	Sur							

Signed.....
 Enumerator

Correct
 Signed.....
 Householder

NOTE: In case the householder does not know how to sign his name, have his finger print affixed in the presence of two witnesses who shall sign their names.

วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๑๙๒๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๒๖ หน้า ๘๐๗

SCHEDULE III

Name of District.....Date of taking census.....

Name of Church.....Religion or Society.....

Kind of Church.....

Number of houses.....Name of Chief Priest.....

No. of Priests.....Novices.....Laymen.....Total.....

Serial No.	Name	Age	What relation to each other	Remarks

Serial No.	Name	Age	What relation to each other	Remarks

Signed..... Correct.....
 Numerator. Signed.....
 Chief Priest.